

**Det Humanistiske Fakultets Uddannelser
Studieordning for tilvalgsstudiet på BA-niveau
i Dansk som andet- og fremmedsprog
2007-ordningen
Under Uddannelsesbekendtgørelsen af 2004**

**Faculty of Humanities
Curriculum for the Elective Studies
in Danish as a Second Language
The 2007 Curriculum**

**Justeret 2008, 2012 og 2015
Revideret 2016**

**Studienævnet for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet**

**The Study Committee for Scandinavian Studies and Linguistics
Faculty of Humanities
University of Copenhagen**

Kapitel 1. Indledning

1.1 Uddannelsesdel, fag og år

Tilvalgsstudiet på BA-niveau i Dansk som andet- og fremmedsprog , 2007-ordningen.

1.2 Tilhørsforhold

Bachelortilvalget i dansk som andet- og fremmedsprog hører under studienævnet for Nordiske Studier og Sprogvidenskab ved Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet.

1.3 Ikrafttræden og hjemmel

Studieordningen træder i kraft d. 1. september 2007 i henhold til "Bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne" (nr. 338 af 6. maj 2004).

Studerende, der indskrives på et tilvalg i Dansk som andet- og fremmedsprog pr. 1. september 2007 eller senere, skal studere efter denne ordning.

1.4 Varighed og struktur

Tilvalgsstudiet i Dansk som andet- og fremmedsprog er normeret til 45 ECTS-point. Dele af tilvalgsstudiet i Dansk som andet- og fremmedsprog kan dog også bruges som enkeltstående tilvalg.

60 ECTS-point svarer til et års fuldtidsstudium.

Tilvalgsstudiet er en del af en samlet 3-årig bacheloruddannelse, der er normeret til 180 ECTS-point hvoraf 135 ECTS-point er grundfag.

Minimum 30 ECTS-point af tilvalget skal være uden for den studerendes eget grundfag.

1.5 Indskrivning

En studerendes indskrivning på en uddannelse bevirker, at vedkommende er omfattet af de rettigheder og pligter, der gælder på den pågældende uddannelse. Det er den studerendes indskrivning, der giver ret til at gå til eksamen på uddannelsen. Den studerende er selv ansvarlig for at være indskrevet korrekt.

Indskrivning til tilvalg følger Fakultetets retningslinjer.

Det Humanistiske Fakultets bacheloruddannelser er tilrettelagt således, at den studerende har bestået 120 ECTS-point af bachelorgrundfaget, samt eventuel propædeutik, førend BA-tilvalget påbegyndes. Det er en forudsætning, at den studerende har bestået førstestårsprøven inden tilvalget påbegyndes.

1.6 Faglig profil

1.6.1 Formål og kompetenceprofil

En studerende med tilvalg i Dansk som andet- og fremmedsprog kan overordnet

- analysere, karakterisere og vurdere dansk som andet- eller fremmedsprog – talt eller skrevet af såvel voksne som unge
- analysere, karakterisere og problematisere forskellige typer tekster af relevans for dansk som andet- og fremmedsprog – fx undervisningsmidler, styringsdokumenter, debatindlæg m.m.
- tilrettelægge forskning i emner i relation til dansk som andet- og fremmedsprog, som er såvel metodisk som teoretisk velfunderet
- anvende sin viden om dansk som andet- og fremmedsprog i egen tekst- og taleproduktion
- formidle sin faglige viden om området – herunder i uddannelse og efteruddannelse af undervisere
- perspektivere dansk som andet- og fremmedsprog historisk og internationalt
- indgå i og bidrage til forskning i dansk som andet- og fremmedsprog
- sætte spørgsmål af relevans for dansk som andet- og fremmedsprog ind i en tværfaglig sammenhæng afhængig af den studerendes grundfag.

En studerende med tilvalg i Dansk som andet- og fremmedsprog kan også

- formidle og argumentere nuanceret
- anvende informationssøgning og e-læringssystemer.

En studerende med tilvalg i Dansk som andet- og fremmedsprog har ikke undervisningskompetence i dansk som andetsprog. For at opnå dette skal den studerende ud over de tre fagelementer i denne studieordning bestå faget Andetsprogsfagdidaktik (15 ECTS) på kandidatuddannelsen.

1.6.2 Kompetencemål

Tilvalg i Dansk som andet- og fremmedsprog har som mål at give den studerende analytisk, historisk, metodisk, teoretisk samt formidlingsmæssig kompetence i forhold til fagets tre kerneområder: Elevsprogsbeskrivelse, Sprogtilægnelse samt Kultur og sprog.

Videnskabsteoretiske og metodiske overvejelser skal fremme refleksionen over det, der studeres, og hjælpe med at indsætte studiet af dansk som andet- og fremmedsprog i en humanistisk, videnskabelig og samfundsmæssig sammenhæng.

Målene for tilvalgsfagene i Dansk som andet- og fremmedsprog opnås ved, at den studerende trænes i at:

- arbejde systematisk, selvstændigt og videnskabeligt
- analysere, karakterisere og vurdere forskellige typer tekster på dansk som andet- og fremmedsprog
- analysere og diskutere forskellige typer indlærersprog i relation til andetsprogsteoretiske overvejelser
- analysere, karakterisere og vurdere forskellige typer tekster af relevans for dansk som andet- og fremmedsprog, kulturforståelse og interkulturel kommunikation samt sætte det læste i relation til teoretiske og metodiske overvejelser
- argumentere med udgangspunkt i teoridannelser inden for faget.

Kompetencerne indøves gennem arbejdet med fagets tre kerneområder, som er tilrettelagt med en stadig øget faglig progression i fagets teoretisk-analytiske og metodiske dimensioner.

Tilvalgsfaget forbereder den studerende til i kombination med et overbygningskursus i Andetsprogspædagogik at opnå undervisningskompetence i dansk som andetsprog.

1.7 It-kompetence og læsning af tekster på fremmedsprog

Den studerende skal kunne anvende almindelige it-værktøjer og læse både primær og sekundær litteratur på engelsk, svensk og norsk.

1.8 Normalsidebegrebet

En normalside i forbindelse med tekstopgivelser og aflevering af hjemmeopgaver svarer til 2400 typeenheder inkl. mellemrum. Ved beregning af omfang af hjemmeopgaver indgår noter, men ikke forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag. Afvigelser fra det krævede omfang af såvel hjemmeopgaver som materiale (ved fri mundtlig prøve med materiale) fører til afvisning af opgaven eller materialet.

Materialer, som indgår i opgaver

Materiale, som ikke er produceret af eksaminanden:

Citater: 1 side svarer til 1 normalside

Lydoptagelser: 1 minut svarer til 1 normalside

Videoptagelser: 1 minut svarer til 1 normalside

Materiale, som er produceret af eksaminanden:

Lydoptagelser: 1 minut svarer til 3 normalsider

Videoptagelser: 1 minut svarer til 3 normalsider

Ortografiske udskrifter af fx indlærersprog: 1 side svarer til 3 normalsider

Fonetiske udskrifter af indlærersprog: 1 side svarer til 10 normalsider

Powerpointpræsentationer: 1 side med tilhørende talenoter svarer til 1 normalside

1.9 Stave- og formuleringsevne

Ved bedømmelsen af skriftlige hjemmeopgaver skal den studerendes stave- og formuleringsevne (som dokumenteret i den forelagte præstation) indgå i helhedsbedømmelsen af den pågældende præstation, idet det faglige indhold dog skal vægtes tungest.

1.10 Dispensation fra studieordningen

Studienævnet kan dispensere fra de bestemmelser i studieordningen, der alene er fastsat af studienævnet, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

1.11 Prøver

Der afholdes syge- og omprøve i overensstemmelse med eksamensbekendtgørelsens regler.

Studienævnet fastsætter nærmere regler for syge- og omprøver og kan beslutte, at syge- eller omprøven afholdes som en anden prøveform end den ordinære prøve.

1.12 Øvrige bemærkninger

Studerende, der frit sammensætter deres tilvalg, skal selv drage omsorg for, at deres BA-uddannelse lever op til eksamensbekendtgørelsens krav om, at højst 1/3 af uddannelsen (15 ECTS-point af tilvalget) må være bedømt med bestået/ikke-bestået, og at mindst 1/3 (15 ECTS-point af tilvalget) skal være bedømt med ekstern censur.

1.13 Overgangsregler

Efter den 31. august 2010 kan der ikke længere aflægges eksaminer på bacheloruddannelser under 1995-bekendtgørelsen, herunder tilvalg.

Kapitel 2. Oversigt over og beskrivelse af uddannelsens fagelementer

2.1 Oversigt over uddannelsens fagelementer

Tilvalgsstudiet i Dansk som andet- og fremmedsprog består af følgende fagelementer:

Elevsprogsbeskrivelse (fagelementkode HDFB10011E)

Learner Language Analysis

Antal ECTS-point: 15.

Prøveform: Bunden hjemmeopgave.

Censurform: Ekstern censur.

Bedømmelsesform: Prøven bedømmes efter 7-trins-skalaen.

Andetsprogstilegnelse (fagelementkode HDFB10022E)

Second Language Acquisition

Antal ECTS-point: 15.

Prøveform: Fri mundtlig prøve med materiale

Censurform: Ekstern censur.

Bedømmelsesform: Prøven bedømmes efter 7-trins-skalaen.

Kultur og sprog

(fagelementkode HDFB10032E)

Culture and Language

Antal ECTS-point: 15.

Prøveform: Fri hjemmeopgave

Censurform: Ekstern censur.

Bedømmelsesform: Prøven bedømmes efter 7-trins-skalaen.

2.2 Rækkefølge af afviklingen af fagelementer

Der er ingen formelle forudsætningskrav for rækkefølgen af fagelementerne. Det anbefales dog, at kurset i Elevsprogsbeskrivelse gennemføres før eller samtidig med deltagelse i kurserne Andetsprogstilegnelse og Kultur og sprog.

2.3 Indhold og uddybende karakteristik af uddannelsens fagelementer

Elevsprogsbeskrivelse (fagelementkode HDFB10011E) 15 ECTS-point

Learner Language Analysis

Kompetencemål: Efter gennemførelse af kurset har eksaminanden:

- færdigheder i at anvende relevante sprogvidenskabelige redskaber til at beskrive, karakterisere og vurdere dansk som andet- og fremmedsprog talt eller skrevet af såvel voksne som unge tosprogede eller indlærere.
- solide kundskaber dels om det danske sprogsystem gennem inddragelse af sprogtypologiske vinkler, dels om dansk sprogbrug i kommunikationsteoretisk belysning
- færdighed i selvstændigt og systematisk at vurdere konkrete eksempler på dansk talt eller skrevet som andetsprog

- fagligt grundlag for at anvende grundlæggende lingvistiske, tekstlingvistiske og kommunikationsteoretiske begreber
- fået forudsætninger for at opnå fagligt udbytte af fagene Andetsprogstilegnelse og Kultur og sprog.

Indholdsbeskrivelse: I undervisningen arbejdes der med analyser af eksempler på konkret brug af dansk som andet- og fremmedsprog i skrift og tale. Analyser, karakteristikker og vurderinger foretages på baggrund af en grundig indføring i tekster om dansk sprogbrug, lingvistik, sprogtypologi, tekstlingvistik og kommunikationsteori.

Undervisnings- og arbejdsformer: Undervisnings- og arbejdsformerne vil være holdundervisning med aktiv inddragelse af de studerende. Undervisningen omfatter desuden gruppearbejde samt et mindre antal hjemmeopgaver i løbet af semesteret.

Faglige mål:

Eksaminanden skal kunne:

- analysere, forklare og vurdere sproglige træk i dansk som andet- og fremmedsprog i tale og skrift.

Pensum: Der opgives 400-600 normalsider, som skal dække såvel flere sproglige niveauer (morfologi, syntaks, leksikon, udtale, tekstlingvistik og pragmatik) som almen sprogtypologi og normspørgsmål.

Prøveform: Bunden hjemmeopgave.

Syge-/omprøve: Samme som netop ovenfor.

Censur: Prøven er med ekstern censur.

Bedømmelsesform: Prøven bedømmes efter 7-trins-skalaen.

Omfang: 12-15 normalsider. Der gives 7 dage til besvarelsen.

Hjælpemidler: Eksaminanden kan medbringe alle hjælpemidler til prøven.

Gruppeprøvebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Andetsprogstilegnelse (fagelementkode HDFB10022E) 15 ECTS-point

Second Language Acquisition

Kompetencemål: Efter gennemførelse af kurset har eksaminanden:

- indsigt i centrale teoretiske tilgange til forskning i dansk som andet- og fremmedsprog
- indsigt i og forståelse for fagets videnskabsteoretiske historie samt dets sammenhæng med tilgrænsende fagområder
- fagligt grundlag for selvstændigt og systematisk at kunne vurdere og diskutere tilegnelsesteori og -modeller på kvalificeret akademisk niveau
- indsigt i empirisk metode
- grundlag for at vurdere tilegnelsesteoriens anvendelighed, rækkevidde og relevans i forhold til konkrete eksempler på forskellige aspekter (morfologi, syntaks, leksikon, udtale, pragmatik) af dansk talt eller skrevet som andet- og fremmedsprog

- oparbejdet evne til at analysere sprogsyn, indlærersyn og tilegnelsessyn i faglige tekster og pædagogisk materiale
- grundlag for at reflektere over tilegnelsesteoriens og -modellers pædagogiske implikationer.

Indholdsbeskrivelse: Kurset omfatter indføring i:

- intersprogsbegrebet
- den anvendte sprogvidenskabs tværfaglige referencerammer – herunder kognitionsvidenskabelige, psykolingvistiske og sociolingvistiske teoridannelser
- forskellige sprogteorier og sprogsyn i forhold til sprogtilegnelsesmodeller
- tilegnelse af andet- og fremmedsprog i forhold til førstesprogstilegnelse (modersmålstilegnelse)
- forholdet mellem første- og andetsprog
- kommunikation mellem modersmålstalende og andet- og fremmedsprogstalende
- sociokulturelle og sociolingvistiske aspekter af sprogtilegnelsen.

Undervisnings- og arbejdsformer: Undervisnings- og arbejdsformerne vil være holdundervisning med aktiv inddragelse af de studerende. Undervisningen omfatter desuden gruppearbejde samt analyse af konkrete eksempler på dansk talt og skrevet som andet- og fremmedsprog i relation til teoretiske overvejelser. Desuden kan der efter behov stilles et mindre antal skriftlige opgaver i løbet af semesteret. Endelig forventes det, at de studerende selv aktivt opsøger og indsamler eksempler på dansk som andet- og fremmedsprog til brug for kurset og egne projekter i relation til faget.

Faglige mål:

Eksaminanden skal kunne:

- redegøre for centrale teorier om andet- og fremmedsprogstilegnelse;
- analysere konkrete eksempler på brug af dansk talt eller skrevet som andet- og fremmedsprog eller et konkret undervisningsmateriale med udgangspunkt i en teoretisk problemstilling.

Pensum: Der opgives 600-700 normalsider, som skal afspejle områdets bredde.

Prøveform: Fri mundtlig prøve med materiale. Eksaminationen indledes med eksaminandens fremlæggelse af det udvalgte problemfelt med udgangspunkt i synopsisen. Fremlæggelsen, der har en maksimal varighed på 10 minutter, efterfølges af en dialog mellem eksaminator og eksaminand. Synopsis, og herunder eksaminandens brug af synopsis under eksaminationen, indgår i den samlede bedømmelse.

Syge-/omprøve: Samme som netop ovenfor.

Censur: Prøven er med ekstern censur.

Bedømmelsesform: Prøven bedømmes efter 7-trins-skalaen. Materialet indgår i bedømmelsen med 1/3.

Omfang: Den mundtlige eksamination varer 30 minutter inklusive votering. Materialet består af en synopsis, der har et omfang på 1-6 normalsider, jf. Særlige bestemmelser.

Hjælpemidler: Materiale, det opgivne pensum samt pc (internetforbindelse er ikke tilladt).

Gruppeprøvebestemmelser: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.

Særlige bestemmelser: En synopsis består af tre dele: (1) en problemformulering på ½-1 normalside, (2) en citatsamling på maksimalt 4 normalsider og (3) en kort disposition for den mundtlige fremstilling på maksimalt 1 normalside. Hertil kan føjes (4) et bilagsmateriale, hvori de tekster m.m., der analyseres til eksamen, er samlet. Bilagsmaterialets art og omfang aftales med eksaminator inden afleveringen I øvrigt henvises til studienævnets generelle bestemmelser for synopsis, der fremgår af kunet.dk under 'Eksamen' > 'Prøveformer'.

Materialet afleveres før eksamen jf. instituttets procedure for dette. Proceduren fremgår af kunet.dk under 'Eksamen'.

Kultur og sprog (fagelementkode HDFB10032E) 15 ECTS-point

Culture and Language

Kompetencemål: Efter gennemførelse af kurset har den studerende:

- indblik i den historiske og forskningsmæssige udvikling inden for kulturteori
- færdigheder i at anvende relevante begreber og paradigmer til beskrivelse af forhold mellem sprog, kultur og identitet
- redskaber til selvstændigt og systematisk at analysere relationer mellem sproglige flertal og mindretal såvel på samfundsplan som i undervisningssituationer
- redskaber til selvstændigt og systematisk at analysere interkulturel kommunikation og interkulturel kompetence
- overblik over forestillinger om det nationale (herunder forestillinger om danskhed) i historisk såvel som aktuelt perspektiv.

Indholdsbeskrivelse: Kurset omfatter indføring i:

- generelle og centrale tekster om kulturteori, sprog og identitet
- kulturteoriernes tværfaglige referencerammer – herunder sociologi, psykologi, sociolingvistik, tekstlingvistik m.m.
- forskellige kulturteoriernes syn på centrale begreber som identitet, etnicitet, nationalitet m.m.
- anvendelse af tekstlingvistiske færdigheder til analyse af konkrete tekster af relevans for fagområdet (fx pædagogisk materiale, styringsdokumenter, debatindlæg, artikler og medieindslag).

Undervisnings- og arbejdsformer: Undervisnings- og arbejdsformerne vil typisk være holdundervisning med aktiv inddragelse af de studerende. Det forventes, at de studerende aktivt deltager i opsøgningen af aktuelle tekster, som kan indgå i holdets analyse- og opgavearbejde. Undervisningen omfatter desuden gruppearbejde samt et mindre antal skriftlige opgaver i løbet af semesteret.

Faglige mål:

Eksaminanden skal kunne:

- redegøre for centrale teorier om kultur og kommunikation samt om relationer mellem sprog, identitet, kultur og undervisning
- analysere konkrete eksempler på tekster, som relaterer til fagområdet såsom styringsdokumenter, debatindlæg, interviews, artikler, pædagogisk materiale, herunder diagnosticeringsredskaber (tests mv.) med udgangspunkt i en teoretisk problemstilling.

Pensum: Der opgives 600-700 normalsider, som skal afspejle områdets bredde.

Prøveform: Fri hjemmeopgave

Emne og problemformulering fastsættes af eksaminand og eksaminator i fællesskab. I hjemmeopgaven indgår en redegørelse for valg af stof og metode.

Syge-/omprøve: Fri hjemmeopgave og studierapport.

Censur: Prøven er med ekstern censur.

Bedømmelsesform: Prøven bedømmes efter 7-trins-skalaen.

Omfang: 15-18 normalsider.

Omfang ved syge-/omprøve: 15-18 normalsider. Studierapport: 5-8 normalsider. Studierapporten skal dokumentere, at den studerende har arbejdet med at tilegne sig de kompetencemål, der gælder for det modul, fagelementet indgår i. Studierapporten indgår i bedømmelsen med ca. 1/3. De to besvarelser afleveres samlet.

Gruppeprøvebestemmelser: Prøven kan aflægges individuelt eller som gruppeprøve (maks. 3 studerende) med individuel bedømmelse.

Omfang ved 2 eksaminander: 28-34 normalsider, ved 3 eksaminander: 40-46 normalsider. Hvis flere studerende skriver sammen, skal hver enkelt deltagers bidrag være en afrundet helhed, der er identificeret og kan bedømmes for sig. Deltagernes fællesbidrag må ikke overstige 50 %.

Syge-/omprøven kan kun aflægges individuelt.

Godkendelse.

Godkendt af studienævnet for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, København d. 5. september 2007

Godkendt af dekanen ved Det Humanistiske Fakultet d. 11. oktober 2007.

Justeret og godkendt af studienævnet for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, København d. 23. april 2008.

Justeret og godkendt af dekanen ved Det Humanistiske Fakultet d. 27. maj 2008.

Justeret og godkendt af studienævnet for Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab den 15. august 2012.

Justeret udgave godkendt af dekanen for Det Humanistiske Fakultet den 4. oktober 2012.

Studieordningen er justeret af Det Humanistiske Fakultet den 2. juli 2015.

Revideret og godkendt af studienævnet for Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab den 1. juli 2015.

Revideret udgave godkendt af dekanen for Det Humanistiske Fakultet den 11. april 2016.

Ulf Hedetoft
Dekan